



## STATENS JORDBRUKSVERK

# Revisionsrapport – Årsredovisning 2015

Riksrevisionen har granskat Statens jordbruksverks (SJV) årsredovisning, daterad 2016-02-11. Syftet har varit att bedöma om:

- årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande regelverk,
- den ger en rättvisande bild av det ekonomiska resultatet, finansiering och finansiella ställning,
- resultatredovisningen är förenlig med övriga delar, samt om
- ledningen efterlevt de föreskrifter som är tillämpliga för användning av anslag och inkomster, samt
- huruvida det framkommit något som tyder på att ledningen inte följt förordningen om intern styrning och kontroll i sin bedömning av intern styrning och kontroll

Vi har införskaffat en förståelse av den interna styrningen och kontrollen som bedömts vara relevant för revisionen för att kunna utforma ändamålsenliga revisionsåtgärder. Vår förståelse av den interna kontrollen är därmed begränsad och syftar inte till att uttrycka en åsikt om effektiviteten i myndighetens interna styrning och kontroll.

Den iakttagelse som framgår i revisionsrapporten har identifierats under revisionen och bedöms vara tillräckligt viktig för att rapportera till ledningen. Iakttagelsen har dock inte påverkat revisionsberättelsens utformning.

Riksrevisionen önskar information senast 2016-05-20 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

## Sammanfattning

SJV har inte beräknat utestående åtaganden enligt bestämmelserna i 17 § anslagsförordningen (AF) (2011:223) för anslagsposterna Uo 23 1:18.1 ”Landsbygdsprogram för 2014-2020” och Uo 23 1:19.2 ”Landsbygdsprogram 2014-2020, EU-medel”. Redovisade utestående åtaganden avseende stöd för miljöersättningar på 619 miljoner kronor baseras på en prognos över framtida anslagsutnyttjande istället för att baseras på befintliga beslut om framtida stöd per 2015-12-31. Detta medför en osäkerhet i om det redovisade utestående åtagandet om 619 miljoner kronor är korrekt.

## 1 Felaktig grund för bemyndiganderedovisningen

SJV har en av regeringen tilldelad bemyndiganderam för anslagsposterna Uo 23 1:18.1 "Landsbygdsprogram för 2014-2020" och Uo 23 1:19.2 "Landsbygdsprogram 2014-2020, EU-medel" för att ingå åtaganden om stöd till lantbrukare. I bemyndiganderedovisningen i SJV:s årsredovisning för år 2015 redovisas utestående åtaganden per 2015-12-31 för dessa anslagsposter om totalt 699 miljoner kronor. I detta belopp avser 79 miljoner kronor landsbygdsstöd och resterande 619 miljoner kronor avser miljöersättningar.

Åtagandena för miljöersättningar (619 mnkr) kan avse flera olika stöd till lantbrukare, exempelvis stöd för ekologisk produktion eller för att hålla betesmarker öppna. Ansvaret för handläggning av miljöersättningar är uppdelat mellan SJV och Länsstyrelserna. Länsstyrelserna fattar beslut om stöd och SJV betalar ut stödet. Länsstyrelsernas beslut om stöd innebär att lantbrukaren och länsstyrelsen ingår en överenskommelse där lantbrukaren förbinder sig att hålla en viss hektarsmängd för arealbaserade stöd respektive ett visst djurantal för djurbaserade stöd. Länsstyrelsen förbinder i sin tur staten att ersätta lantbrukaren för detta i samband med att lantbrukaren årligen ansöker om utbetalning. SJV ansvarar sedan för att betala ut detta åtagande i samband med att lantbrukarens ansökan godkänns av länsstyrelserna. Hektarantalet i lantbrukarens ansökan kan dock variera mellan åren vilket gör att SJV inte vet exakt hur stort stöd som kommer betalas ut nästkommande år. Dessutom saknas hektarangivelse i besluten länsstyrelserna fattat för vissa stödkategorier enligt uppgift från SJV.

Eftersom SJV inte vet exakt hur stor areal lantbrukaren kommer att ansöka om bidrag för under kommande år, beräknar myndigheten det utestående åtagandet per 2015-12-31 med en uppskattning. Uppskattningen görs, enligt SJV, genom att myndigheten beräknar vad ett åtagande i genomsnitt inneburit i utbetalning och därefter uppskattas det utestående åtagandet per sista december. I en intern rutinbeskrivning från år 2010 anger SJV att bemyndiganderedovisningen ska baseras på senast aktuella uppgift om utbetalt belopp för äldre åtaganden. Den rutinbeskrivningen som tillhandahållits Riksrevisionen har inte följts när årsredovisningen för år 2015 upprättades.

SJV beräknar utestående åtaganden genom en anslagsprognos för kommande år. Riksrevisionen konstaterar att beräkningen av utestående åtaganden inte görs utifrån bestämmelsen i 17 § AF med tillhörande föreskrifter, och att årsredovisningen i detta avseende därmed inte är upprättad enligt 6 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag med tillhörande föreskrifter. Det redovisade beloppet för utestående åtaganden per 2015-12-31 bedöms vara osäkert.

### *Rekommendation*

Riksrevisionen rekommenderar SJV att se över tillgängliga uppgifter i besluten i stödkategorierna avseende miljöersättningar för att sedan ta fram en ny metod för beräkning av utestående åtaganden som följer regelverket. Arbetet bör genomföras i samråd med Ekonomistyrningsverket.

Ansvarig revisor Marie Örtengren har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Cristopher Grahl har varit föredragande.

Marie Örtengren

Cristopher Grahl

Kopia för kännedom:

*Näringsdepartementet*

*Finansdepartementet, budgetavdelningen*